

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
інститут агроекології та землеустрою

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-02-24 15:38:54.089

05-08-078S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Страховання		Insurance	
Шифр за ОП	ВЦЗП 1.4	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: bachelor's (first)	
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Field of Knowledge Service sector	
Спеціальність Готельно-ресторанна справа	241	Field of Study: Hotel and Restaurant Business	
Освітня програма: Готельно-ресторанна справа		Degree Programme: Hotel and Restaurant Business	

РІВНЕ – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Страховання» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа. Рівне. НУВГП. 2022. 11 стор.

ОПП на сайті університету:
<https://cutt.ly/f9hp9ZB>

Розробник силабусу: *е-підпис* Конарівська О.Б., к.екон.н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Протокол № 1 від "30" серпня 2022 року

Завідувач кафедри:
е-підпис Коротун С.І., к.геогр.н., доцент

Керівник ОП:
е-підпис Конарівська О.Б., к.екон.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроекології та землеустрою
Протокол № 1 від "30" серпня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ:
е-підпис Прищепа А.М., д.с.-г.н., професор

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Рік навчання, семестр	4 рік навч., 7 сем. / 4 рік навч., 7 сем.
Кількість кредитів	3,5
Лекції:	22/2 години
Практичні заняття:	20/10 години
Самостійна робота:	78/93 годин
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА *	
Лектор	 <p>Конарівська Оксана Богданівна, доцент, к.екон.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Конарівська_Окаса́на_Богданівна
ORCID	ORCID: 0000-0002-1760-9264
Канали комунікації	o.b.konarivska@nuwm.edu.ua

Мета та завдання
<p>«Страховання» є вибірковою компонентою ОП, що вивчається на рівні вищої освіти бакалавр спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». В процесі вивчення дисципліни студенти досліджують фундаментальні питання теорії страхування, принципи організації страхових відносин, функції, роль і сферу застосування. Навчальна дисципліна забезпечує базові фахові компетентності майбутніх фахівців, оскільки володіння знаннями страхування в сучасних умовах має важливе значення для правильного вибору ділового партнера, забезпечити підвищення фінансової стійкості готельного і ресторанного бізнесів, самостійно оцінювати програми зниження ризиків, що виникають у процесі здійснення підприємницької діяльності.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є організація роботи страховиків щодо забезпечення та реалізації потреб юридичних осіб у страховому захисті; система відносин між сторонами страхової угоди з приводу купівлі-продажу страхових послуг.</p> <p>Мета і завдання навчальної дисципліни "Страховання" є підготовка фахівців, які за рахунок набутих знань, навичок і вмій, зможуть на практиці вирішувати завдання</p>

предметної сфери діяльності у страхуванні, засвоєння засад налагодження страхових в організаціях, які відносяться до сфери туризму та гостинності.

Завдання дисципліни:

- вивчення особливостей страхування у сфері туризму та гостинності;
- надання знань про ринок страхових послуг в Україні;
- вивчення особливостей страхування у відповідності до специфіки діяльності підприємств сфери туризму та гостинності;
- формування вмінь оцінювати страховий захист підприємницької діяльності на підприємствах сфери туризму та гостинності;
- формування навичок оцінювання інвестиційної діяльності страховика;
- вивчення програм страхування ризиків для підприємств готельного, ресторанного і туристичного бізнесів;
- визначення економічної ефективності страхової діяльності.

Студенти повинні знати:

- предмет, об'єкт, зміст і завдання страхування;
- сутність і структуру ринку страхових послуг;
- види майнового страхування;
- зміст і структуру страхування відповідальності у готельному, ресторанному та туристичному бізнесах;
- особливості страхового захисту підприємницької діяльності у готельному, ресторанному та туристичному бізнесах;
- інвестиційні стратегії діяльності страховика;
- основні підходи до оцінювання ефективності страхової діяльності.

Студенти повинні вміти:

- здійснювати оцінку страховим послугам для підприємств сфери туризму і гостинності;
- визначати ризики, пов'язані з діяльністю підприємств ресторанного і готельного бізнесів;
- здійснювати характеристику страховиків для вибору надійної страхової компанії;
- оцінювати договори страхування і програми страхування готельного і ресторанного бізнесів ;
- приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1874>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Освітні компоненти: Економіка підприємства, Менеджмент сфери туризму та гостинності, Ресторанна справа, Готельна справа.

Компетентності

ФК1 Здатність застосовувати сучасні методи для аналізування тенденцій і перспектив розвитку індустрії гостинності; знання особливості функціонування закладів готельного та ресторанного господарства, курортів; форми управління підприємствами індустрії гостинності в Україні та світі.
ФК2 Знання нормативно-правових актів, які регулюють діяльність підприємств готельного, ресторанного господарства, курортів; призначення та особливості проведення обов'язкової сертифікації готельних послуг.

Програмні результати навчання

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.
РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.
РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Лекцій – 22/2 год. Практичні – 20/10 год. Самостійна робота – 78/93 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні вправи
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Тема	
Кількість годин, результати навчання, література	Опис дисципліни
Тема 1. Страхування в умовах ринкової економіки	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР01 Література: [1-2, 4, 10]	Історичні передумови виникнення страхування. Необхідність та зміст страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Форми страхування. Системи страхування: страхування за дійсною вартістю майна, пропорційної відповідальності, першого ризику, "дробової частини", відповідною вартістю.
Тема 2. Страховий ринок	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР02 Література: [3-6, 8, 14]	Зміст та структура ринку страхових послуг. Організаційна структура ринку страхових послуг України. Необхідність розвитку ринку страхових послуг. Етапи розвитку ринку страхових послуг. Чинники, що впливають на розвиток ринку страхових послуг. Внутрішня система та зовнішнє середовище страхового ринку. Асортимент страхового ринку. Ліцензування страхової діяльності.
Тема 3. Майнове страхування	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР01 Література: [1-5, 9]	Зміст, структура та види майнового страхування. Страхування транспортних засобів та вантажів. Особливості страхування майна підприємств туризму та гостинності. Страхування майна юридичних та фізичних осіб.
Тема 4. Страхування відповідальності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР01; ПР 02 Література: [4-7, 10]	Необхідність, зміст та структура страхування відповідальності. Види відповідальності. Особливі риси страхування відповідальності. Страхування цивільної відповідальності перевізника. Страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності. Страхування відповідальності готельно-ресторанного комплексу.
Тема 5. Підприємницька діяльність та її страховий захист	
лекцій – 4 год. практ. – 2 год. ПР01; ПР 02 Література: [6-7, 11-12]	Ризик у підприємництві та необхідність його страхування. Види ризиків: політичні, технічні, виробничі, комерційні. Ознаки класифікації ризиків. Страхування комерційних ризиків. Тарифні ставки із страхування комерційних ризиків. Страхування фінансових ризиків. Види фінансових ризиків: валютний, кредитний, інвестиційний. Страхування кредитних ризиків.
Тема 6. Інвестиційна діяльність страховика	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР02; ПР 16 Література: [1-4, 13]	Інвестиційна стратегія як форма прояву диверсифікації страхового портфеля. Інвестиційна стратегія страхової компанії. Структура інвестиційних ризиків. Майнові та інтелектуальні цінності. Види інвестицій. Страхування інвестицій. Системи оцінок та методи обмеження ризиків іноземних інвестицій. Фактори ризику: соціально-політична ситуація в країні та перспективи її розвитку; внутрішньо економічна ситуація та її перспективи; зовнішньоекономічна діяльність та її перспективи.
Тема 7. Актуарні розрахунки	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР16 Література: [4, 7]	Суть та завдання актуарних розрахунків. Сучасне значення поняття "актуарій". Класифікація актуарних розрахунків. Тарифна ставка: структура та методи розрахунку. Витрати на ведення страхової справи: організаційні, аквізиційні, ліквідаційні, управлінські, інкасаційні. Суть та види страхових премій.
Тема 8. Програми страхування ризиків для підприємств туризму та гостинності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР16; ПР18 Література: [1-5, 11]	Структура програм страхування ризиків для туристичних підприємств, готелів, ресторанів. Основні пункти програми страхування ризиків туристичних підприємств, готелів, ресторанів. Характеристика договорів страхування для туристичних підприємств, готелів, ресторанів. Розрахунок тарифної ставки для різних видів страхування для туристичних підприємств, готелів, ресторанів.
Тема 9. Економічна ефективність страхової діяльності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР 01; ПР16; ПР18 Література: [4-7, 13-16]	Проблеми захисту страхувальника від неплатоспроможності страховика. Фінансова структура страхової компанії. Доходи, витрати, фінансові результати страхової компанії. Система показників ефективності діяльності страховика. Оподаткування страховиків.
Тема 10. Страхування в зовнішньоекономічній діяльності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР02, ПР16 Література: [5-7]	Необхідність, зміст та структура страхування ЗЕД. Угоди з перевезення вантажів. Страхування морських суден. Обов'язкове авіаційне страхування.
Форми та методи навчання	
Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання: – лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій:	

- використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри, екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стисло викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
- програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
- 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа . Київ : Знання, 2005. 352 с.
2. Базилевич В. Д. Страхування : підручник . Київ : Знання, 2008. 1019 с.
3. Базилевич В. Д. Страховий ринок України : навч.-метод. посіб. Київ : Знання, 2002. 374 с.
4. Вовчак О. Д. Страхування : навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : Вид-во "Новий Світ-2000", 2005. 480 с.
5. Гаталяк О. М., Стецький В. В. Страхування у туризмі : навч. посібн. Львів : ЛНУ ім. Ів. Франка, 2020. 114 с.

6. Голод А., Феленчак Ю. Страхування в туристичній діяльності : навч. посіб. : у 2 ч. Львів : ЛДУФК, 2016. 156 с.

7. Ротова Т. А., Руденко Л. С. Страхування : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2001. 400 с.

Допоміжна література

8. Валінкевич Н.В., Тищенко С.В. Забезпечення безпеки та страхування підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Економіка та суспільство. № 40. 2022 р. С. 550-558. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1520/1462>.

9. Січка І.І. Особливості страхування готельно-ресторанного бізнесу в Україні . Східна Європа: економіка, бізнес та управління: Електронне наукове фахове видання Випуск 1 (24). Дніпро, 2020. С. 88-92.

10.

05-08-078S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Страхування		Insurance	
Шифр за ОП	ВЦЗП 1.4	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: bachelor's (first)	
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Field of Knowledge Service sector	
Спеціальність Готельно-ресторанна справа	241	Field of Study: Hotel and Restaurant Business	
Освітня програма: Готельно-ресторанна справа		Degree Programme: Hotel and Restaurant Business	

РІВНЕ – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Страхування» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа. Рівне. НУВГП. 2022. 11 стор.

ОПП на сайті університету:
<https://cutt.ly/f9hp9ZB>

Розробник силабусу: *е-підпис* Конарівська О.Б., к.екон.н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Силабус схвалений на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від “30” серпня 2022 року

Завідувач кафедри:
е-підпис Коротун С.І., к.геогр.н., доцент

Керівник ОП:
е-підпис Конарівська О.Б., к.екон.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроєкології та землеустрою

Протокол № 1 від “30” серпня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ:
е-підпис Прищеп А.М., д.с.-г.н., професор

Попередня версія силабусу **05-08-013S**

© НУВГП, 2022

ПРОГРАМА ОСВІТЬОГО КОМПОНЕНТУ ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Рік навчання, семестр	4 рік навч., 7 сем. / 4 рік навч., 7 сем.
Кількість кредитів	3,5
Лекції:	22/2 години
Практичні заняття:	20/10 години
Самостійна робота:	78/93 годин
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА *	
Лектор	Конарівська Оксана Богданівна, доцент, к.екон.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
	
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Конарівська_Окаcана_Богданівна
ORCID	ORCID: 0000-0002-1760-9264
Канали комунікації	o.b.konarivska@nuwm.edu.ua

Мета та завдання

«Страховання» є вибірковою компонентою ОП, що вивчається на рівні вищої освіти бакалавр спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». В процесі вивчення дисципліни студенти досліджують фундаментальні питання теорії страхування, принципи організації страхових відносин, функції, роль і сферу застосування. Навчальна дисципліна забезпечує базові фахові компетентності майбутніх фахівців, оскільки володіння знаннями страхування в сучасних умовах має важливе значення для правильного вибору ділового партнера, забезпечити підвищення фінансової стійкості готельного і ресторанного бізнесів, самостійно оцінювати програми зниження ризиків, що виникають у процесі здійснення підприємницької діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є організація роботи страховиків щодо забезпечення та реалізації потреб юридичних осіб у страховому захисті; система відносин між сторонами страхової угоди з приводу купівлі-продажу страхових послуг.

Мета і завдання навчальної дисципліни "Страхування" є підготовка фахівців, які за рахунок набутих знань, навичок і вмінь, зможуть на практиці вирішувати завдання предметної сфери діяльності у страхуванні, засвоєння засад налагодження страхових в організаціях, які відносяться до сфери туризму та гостинності.

Завдання дисципліни:

- вивчення особливостей страхування у сфері туризму та гостинності;
- надання знань про ринок страхових послуг в Україні;
- вивчення особливостей страхування у відповідності до специфіки діяльності підприємств сфери туризму та гостинності;
- формування вмінь оцінювати страховий захист підприємницької діяльності на підприємствах сфери туризму та гостинності;
- формування навичок оцінювання інвестиційної діяльності страховика;
- вивчення програм страхування ризиків для підприємств готельного, ресторанного і туристичного бізнесів;
- визначення економічної ефективності страхової діяльності.

Студенти повинні знати:

- предмет, об'єкт, зміст і завдання страхування;
- сутність і структуру ринку страхових послуг;
- види майнового страхування;
- зміст і структуру страхування відповідальності у готельному, ресторанному та туристичному бізнесах;
- особливості страхового захисту підприємницької діяльності у готельному, ресторанному та туристичному бізнесах;
- інвестиційні стратегії діяльності страховика;
- основні підходи до оцінювання ефективності страхової діяльності.

Студенти повинні вміти:

- здійснювати оцінку страховим послугам для підприємств сфери туризму і гостинності;
- визначати ризики, пов'язані з діяльністю підприємств ресторанного і готельного бізнесів;
- здійснювати характеристику страховиків для вибору надійної страхової компанії;
- оцінювати договори страхування і програми страхування готельного і ресторанного бізнесів ;
- приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1874>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Освітні компоненти: Економіка підприємства, Менеджмент сфери туризму та гостинності, Ресторанна справа, Готельна справа.

Компетентності

ФК1 Здатність застосовувати сучасні методи для аналізування тенденцій і перспектив розвитку індустрії гостинності; знання особливості функціонування закладів готельного та ресторанного господарства, курортів; форми управління підприємствами індустрії гостинності в Україні та світі.

ФК2 Знання нормативно-правових актів, які регулюють діяльність підприємств готельного, ресторанного господарства, курортів; призначення та особливості проведення обов'язкової сертифікації готельних послуг.

Програмні результати навчання

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.

РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Лекцій – 22/2 год. Практичні – 20/10 год. Самостійна робота – 78/93 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні вправи
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення
ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
Тема	
Кількість годин, результати навчання, література	Опис дисципліни
Тема 1. Страхування в умовах ринкової економіки	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР01 Література: [1-2, 4, 10]	Історичні передумови виникнення страхування. Необхідність та зміст страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Форми страхування. Системи страхування: страхування за дійсною вартістю майна, пропорційної відповідальності, першого ризику, "дробової частини", відповідною вартістю.
Тема 2. Страховий ринок	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР02 Література: [3-6, 8, 14]	Зміст та структура ринку страхових послуг. Організаційна структура ринку страхових послуг України. Необхідність розвитку ринку страхових послуг. Етапи розвитку ринку страхових послуг. Чинники, що впливають на розвиток ринку страхових послуг. Внутрішня система та зовнішнє середовище страхового ринку. Асортимент страхового ринку. Ліцензування страхової діяльності.
Тема 3. Майнове страхування	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР01 Література: [1-5, 9]	Зміст, структура та види майнового страхування. Страхування транспортних засобів та вантажів. Особливості страхування майна підприємств туризму та гостинності. Страхування майна юридичних та фізичних осіб.
Тема 4. Страхування відповідальності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР01; ПР 02 Література: [4-7, 10]	Необхідність, зміст та структура страхування відповідальності. Види відповідальності. Особливі риси страхування відповідальності. Страхування цивільної відповідальності перевізника. Страхування відповідальності суб'єктів туристичної діяльності. Страхування відповідальності готельно-ресторанного комплексу.
Тема 5. Підприємницька діяльність та її страховий захист	
лекцій – 4 год. практ. – 2 год. ПР01; ПР 02 Література: [6-7, 11-12]	Ризик у підприємстві та необхідність його страхування. Види ризиків: політичні, технічні, виробничі, комерційні. Ознаки класифікації ризиків. Страхування комерційних ризиків. Тарифні ставки із страхування комерційних ризиків. Страхування фінансових ризиків. Види фінансових ризиків: валютний, кредитний, інвестиційний. Страхування кредитних ризиків.
Тема 6. Інвестиційна діяльність страховика	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР02; ПР 16 Література: [1-4, 13]	Інвестиційна стратегія як форма прояву диверсифікації страхового портфеля. Інвестиційна стратегія страхової компанії. Структура інвестиційних ризиків. Майнові та інтелектуальні цінності. Види інвестицій. Страхування інвестицій. Системи оцінок та методи обмеження ризиків іноземних інвестицій. Фактори ризику: соціально-політична ситуація в країні та перспективи її розвитку; внутрішньо економічна ситуація та її перспективи; зовнішньоекономічна діяльність та її перспективи.
Тема 7. Актуарні розрахунки	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР16 Література: [4, 7]	Суть та завдання актуарних розрахунків. Сучасне значення поняття "актуарій". Класифікація актуарних розрахунків. Тарифна ставка: структура та методи розрахунку. Витрати на ведення страхової справи: організаційні, аквізиційні, ліквідаційні, управлінські, інкасаційні. Суть та види страхових премій.
Тема 8. Програми страхування ризиків для підприємств туризму та гостинності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год. ПР16; ПР18 Література: [1-5, 11]	Структура програм страхування ризиків для туристичних підприємств, готелів, ресторанів. Основні пункти програми страхування ризиків туристичних підприємств, готелів, ресторанів. Характеристика договорів страхування для туристичних підприємств, готелів, ресторанів. Розрахунок тарифної ставки для різних видів страхування для туристичних підприємств, готелів, ресторанів.
Тема 9. Економічна ефективність страхової діяльності	
лекцій – 2 год. практ. – 2 год.	Проблеми захисту страхувальника від неплатоспроможності страховика. Фінансова структура страхової компанії. Доходи, витрати, фінансові результати страхової компанії. Система

ПР 01; ПР16;
ПР18
Література:
[4-7, 13-16]

показників ефективності діяльності страховика. Оподаткування страховиків.

Тема 10. Страхування в зовнішньоекономічній діяльності

лекцій – 2 год.
практ. – 2 год.
ПР02, ПР16
Література:
[5-7]

Необхідність, зміст та структура страхування ЗЕД. Угоди з перевезення вантажів. Страхування морських суден. Обов'язкове авіаційне страхування.

Форми та методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання:

- лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри, екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стисло викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
- програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

– 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та

підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа . Київ : Знання, 2005. 352 с.
2. Базилевич В. Д. Страхування : підручник . Київ : Знання, 2008. 1019 с.
3. Базилевич В. Д. Страховий ринок України : навч.-метод. посіб. Київ : Знання, 2002. 374 с.
4. Вовчак О. Д. Страхування : навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : Вид-во "Новий Світ-2000", 2005. 480 с.
5. Гаталяк О. М., Стецький В. В. Страхування у туризмі : навч. посібн. Львів : ЛНУ ім. Ів. Франка, 2020. 114 с.
6. Голод А., Феленчак Ю. Страхування в туристичній діяльності : навч. посіб. : у 2 ч. Львів : ЛДУФК, 2016. 156 с.
7. Ротова Т. А., Руденко Л. С. Страхування : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2001. 400 с.

Допоміжна література

8. Валінкевич Н.В., Тищенко С.В. Забезпечення безпеки та страхування підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Економіка та суспільство. № 40. 2022 р. С. 550-558. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1520/1462>.
9. Січка І.І. Особливості страхування готельно-ресторанного бізнесу в Україні . Східна Європа: економіка, бізнес та управління: Електронне наукове фахове видання Випуск 1 (24). Дніпро, 2020. С. 88-92.
10. Супрун А. А. Впровадження страхування туристичного, готельного і ресторанного бізнесу як фактор підвищення фінансової надійності страхових компаній . Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. 2013. № 2. С. 79-85. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkei_2013_2_17.
11. Цимбалюк Ю. А. Особливості страхування ризиків готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку: збірник матеріалів Всеук. наук.-прак. інт.-конф. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. С. 192-194.
12. Шишпанова Н. О. Страхування як напрям гарантування економічної безпеки туристичного бізнесу. Modern Economics. 2022. № 32(2022). С. 98-103.
13. Конарівська О.Б., Кушнір Н.Б., Яковишина М.С. Характеристика механізму державного управління туристичною галуззю. Вісник НУВГП. Сер. Економіка. 2018. Вип. 2 (82). С. 51-58.
14. Конарівська О. Б. Роль інноваційних технологій в страхуванні на ринку страхових послуг України. Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2019. Вип. 4(88). С. 39-50.
15. Конарівська О. Б. Оцінка доходів страхових компаній на ринку страхових послуг України. Вісник НУВГП. Сер. Економічні науки. Випуск 1(89) 2020 р. с. 92-110.
16. Конарівська О.Б., Панюк Т.П. Стратегія розвитку туристичної галузі України. KELM «Наука. Освіта. Право. Управління». Лодзь : Wyzsz Szkoła Informatyki I Umiejtnosci. 2020. № 2 (30). С. 148-156.

Інформаційні ресурси

17. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
18. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. Чинний, поточна редакція від 07.01.2023 . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
19. Про туризм : Закон України від 15.09.95р. № 325/95-ВР. Чинний, поточна редакція від 16.10.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

20. Про підприємство : Закон України від 27.03.91р. № 887-XII. Чинний, поточна редакція від 11.02.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/698-12#Text>.
21. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
22. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
23. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>
24. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL : <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>
25. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
26. Overtourism. Responsible travel. URL: <https://www.responsibletravel.com/copy/what-is-overtourism>
27. The Transformational Travel Council. URL: <https://www.transformational.travel/>
28. Tourism for Sustainable Development Goals. URL: <http://tourism4sdgs.org/>
29. Tourism Statistics. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current>
30. UNWTO Tourism Highlights. URL: <https://www.e-unwto.org/>
31. Інформаційний портал у сфері гостинності «Hospitality ON». URL: <http://mkg-group.com/fileadmin/Emailings>.
32. «Revfine» – платформа знань з індустрії гостинності та туризму. URL: <https://www.revfine.com/hospitality-industry>.

Методичне забезпечення

33. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/methods/>
34. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.
35. Пакети тестових завдань з кожної теми та загалом по курсу дисципліни.
36. (05-08-82) Методичні вказівки до практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Страховання в туризмі» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- ЗК5 Концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.
- ЗК8 Здатність аналізувати історичні події та процеси.

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.-

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf>.

Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo->

Вимоги до відвідування

Лекції і практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу. Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Лектор

Конаривська О.Б., к.екон.н., доцент

amp;sa=D&source=editors&ust=1677097268674892&usg=AOvVaw3vhYR4AFNIBGCPR2xKMН2J" style="color:inherit;text-decoration:inherit">Супрун А. А. Впровадження страхування туристичного, готельного і ресторанного бізнесу як фактор підвищення фінансової надійності страхових компаній. Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. 2013. № 2. С. 79-85. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkei_2013_2_17.

11. Цимбалюк Ю. А. Особливості страхування ризиків готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку: збірник матеріалів Всеук. наук.-прак. інт.-конф. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. С. 192-194.

12. Шишпанова Н. О. Страхування як напрям гарантування економічної безпеки туристичного бізнесу. Modern Economics. 2022. № 32(2022). С. 98-103.

13. Конаривська О.Б., Кушнір Н.Б., Яковишина М.С. Характеристика механізму державного управління туристичною галуззю. Вісник НУВГП. Сер. Економіка. 2018. Вип. 2 (82). С. 51-58.

14. Конаривська О. Б. Роль інноваційних технологій в страхуванні на ринку страхових послуг України. Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2019. Вип. 4(88). С. 39-50.

15. Конаривська О. Б. Оцінка доходів страхових компаній на ринку страхових послуг України. Вісник НУВГП. Сер. Економічні науки. Випуск 1(89) 2020 р. с. 92-110.

16. Конаривська О.Б., Панюк Т.П. Стратегія розвитку туристичної галузі України. KELM «Наука. Освіта. Право. Управління». Лодзь : Wysz Szkoła Informatyki I Umiejrtnosci. 2020. № 2 (30). С. 148-156.

Інформаційні ресурси

17. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>

18. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. Чинний, поточна редакція від 07.01.2023 . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

19. Про туризм : Закон України від 15.09.95р. № 325/95-ВР. Чинний, поточна редакція від 16.10.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

20. Про підприємство : Закон України від 27.03.91р. № 887-XII. Чинний, поточна редакція від 11.02.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/698-12#Text>.

21. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

22. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

23. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://lib.rv.ua/>

24. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL : <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>

25. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php

26. Overtourism. Responsible travel. URL: <https://www.responsibletravel.com/copy/what-is-overtourism>

27. The Transformational Travel Council. URL: <https://www.transformational.travel/>

28. Tourism for Sustainable Development Goals. URL: <http://tourism4sdgs.org/>

29. Tourism Statistics. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current>

30. UNWTO Tourism Highlights. URL: <https://www.e-unwto.org/>

31. Інформаційний портал у сфері гостинності «Hospitality ON». URL: <http://mkg-group.com/fileadmin/Emailings>.

32. «Revfine» – платформа знань з індустрії гостинності та туризму.
URL: <https://www.revfine.com/hospitality-industry>.

Методичне забезпечення

33. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/methods/>:

34. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.

35. Пакети тестових завдань з кожної теми та загалом по курсу дисципліни.

36. (05-08-82) Методичні вказівки до практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Страховання в туризмі» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

ЗК5 Концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.

ЗК8 Здатність аналізувати історичні події та процеси.

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.-

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf>. Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи з Академічної доброчесності викладені сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП:

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo->

Вимоги до відвідування

Лекції і практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.

Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Автор
Доцент

Оксана КОНАРІВСЬКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №193 від 2023-02-24 15:38:54.089
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): СОРОКА ВАЛЕРІЙ СТЕПАНОВИЧ
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000003947CE001A498F03
Дійсний з 05.08.2022 15:21 до 05.08.2023 23:59